

Motie 'Stel paal en perk aan de AI-proeftuin'

Indiener: Charlotte Brand (PvdA)

Agendapunt: 7.1. Raadsvoorstel Stadsbegroting 2026-2029 (85/2025)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 12 november 2025

Constaterende dat:

- In de Stadsbegroting 2026-2029 (op p. 22) wordt vermeld dat er '[geëxperimenteerd wordt met] het aanbieden van een eigen interne, lokale AI chatbot' binnen de ambtelijke dienst;
- AI-chatbots – ook bekend als *Large Language Models* (LLM) – nog vol in opmars en ontwikkeling zijn en vaak onbetrouwbare resultaten opleveren of kunnen leiden tot tunnelvisie;
- Er nog geen eenduidig precedent is van het verantwoord gebruik van LLM's binnen overheden.

Overwegende dat:

- Experimenten en training met LLM's kunnen passen bij een vooruitstrevende digitale gemeente, maar dat deze wel binnen strikte kaders moeten plaatsvinden;
- Uit technische beantwoording blijkt dat de enige richtlijn een lijst 'uitgangspunten' is waarbij medewerkers zelf een ethische afweging dienen te maken;
- Het gebruik van kunstmatige intelligentie binnen de overheid een slechte reputatie kent¹, vaak door onkundige of foutieve inzet;
- De Visie op Digitaal Nijmegen waarschijnlijk pas volgend jaar wordt vastgesteld, en tot die tijd er geen duidelijk beleidskader is voor het gebruik van (generatieve) kunstmatige intelligentie;
- De handreiking van het ministerie van Binnenlands Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een kader kan bieden voor LLM-gebruik binnen de gemeente Nijmegen, ten minste tot dit onderwerp volwaardig aan bod is gekomen binnen de gemeenteraad.²

Roept het college op:

1. Om ervoor te zorgen dat generatieve kunstmatige intelligentie op een verantwoorde wijze (experimenteel) wordt ingezet, doormiddel van ten minste de volgende maatregelen uit onder andere de handreiking van het ministerie van BZK:
 - a. Bij de uitvoeringsagenda *Artificial Intelligence* te communiceren over hoe LLM's toegepast gaan worden binnen beleidsstukken en welke *prompts* daarvoor van toepassing gaan zijn (zie paragraaf 6.2 van de handreiking);
 - b. Naast open-source ook de voorkeur te geven aan servers in eigen beheer (waar de LLM's op draaien) zodat er geen afhankelijkheid ontstaat van een commerciële aanbieder tijdens de ontwikkelfase van het AI-beleid (zie vermelding van *on-premise* in paragraaf 4.5 van de handreiking);
 - c. Kritisch te zijn bij het gebruik van LLM's binnen direct contact met inwoners en deze bijvoorbeeld te gebruiken als redigeerinstrument om een toegankelijk taalniveau te realiseren of om een samenvatting toe te voegen aan een complexe brief maar het niet te gebruiken voor een juridisch aspect of besluit.³
2. Bij de uitvoeringsagenda *Artificial Intelligence* aandacht te geven aan de 'AI-geletterdheid' en 'AI-hygiëne' van medewerkers, zoals bijvoorbeeld binnen de Rijksoverheid al gebruikelijk is.
3. In de ontwikkeling van digitaal beleid aan te geven hoe de AVG, AI-verordening, de Grondwet en de Archiefwet gewaarborgd worden en hoe eventuele spanningen worden geadresseerd.⁴

voor: 33
tegen: 4
aanvaard

4. Voor de vaststelling van de Visie op Digitaal Nijmegen terug te koppelen aan de raad hoe verantwoord AI gebruik tot dan toe gewaarborgd is en daarbij de adviescommissie Digitale Ethiek te betrekken.

En gaat over tot de orde van de dag.

PvdA
CJM Brand

GroenLinks

Stadspartij Nijmegen

D66

PvdD

SP

VVD

CDA

Lijst De Vries –
Kraaijeveld

ODV

¹Denk aan de Toeslagenaffaire, [robotrechters](https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2024/10/16/focus-op-ai-bij-de-rijksoverheid) en [SIRI](https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2024/10/16/focus-op-ai-bij-de-rijksoverheid). Zie verder dit rapport van De Algemene Rekenkamer:

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2024/10/16/focus-op-ai-bij-de-rijksoverheid>

² BZK (2025, januari). Overheidsbrede handreiking voor de verantwoorde inzet van generatieve AI.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/04/16/overheidsbrede-handreiking-generatieve-ai>

³ Dit om te voorkomen dat inwoners te maken krijgen met volledig geautomatiseerde communicatie, waar geen inhoudelijke check door mensen heeft plaatsgevonden: zoals bij een chatbot.

⁴ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal/moeten-ambtenaren-hun-gesprekken-met-copilot-archiveren>